

Agerhøne (*achehøen*)

Nu står han der i reolen, udstoppet og lidt støvet blandt venner og fjender.

Selv er han så gammel, at han kan huske friheden. En frihed der så helt anderledes ud end den hans tiptiptip....oldebørn kender i dag.

Dengang 50erne og 60erne var der stadigvæk "ukrudt" og insekter på marken som dannede grundlag for mange fugle, heriblandt også vor ven i reolen. Roemarkerne der var fulde af meget andet end netop roer, var nødvendige som fodergrundlag for især kørner.

Ligesom marker til høslæt, græsning og korn i neg.

Men langsomt ændrede landskabet sig. Landbrugsdriften intensiveredes og for at udbyttet skulle øges blev uproduktivt ukrudt og skadelige insekter fjernet effektivt, så effektivt at flere af de oprindelige agerlandsfugle mistede deres levesteder.

Ingen frø til de voksne, så de kan overleve vintrene, ingen insekter til ungerne, så de kan få det nødvendige protein som kræves.

Antallet af agerhøns er siden da styrdukket fra omkring 100.000 par i 1954, da jeg kom til verden, til omkring 15.000 par i 2019. i dag er der sandsynligvis kun ca. 5.000 par tilbage.

Tidligere var det ikke kun landbruget, der var den store synder.

I Heilmann/Manniches Danmarks Fugleliv fra 1929 kan man således læse:

"Paa sine steder i Landet er Agerhønen i de senere Aar aftaget i kendeligt i Tal, ikke alene paa Grund af for stærk Beskydning, men tillige fordi mange mister Livet ved at flyve

imod de nu overalt i Landet udspændte Telegraf- og Telefonledninger, ligesom der ved Brugen af de nu almindeligt anvendte Slaa- og Mejmaskiner gaar en Mængde Rugefugle og Reder til Grunde."

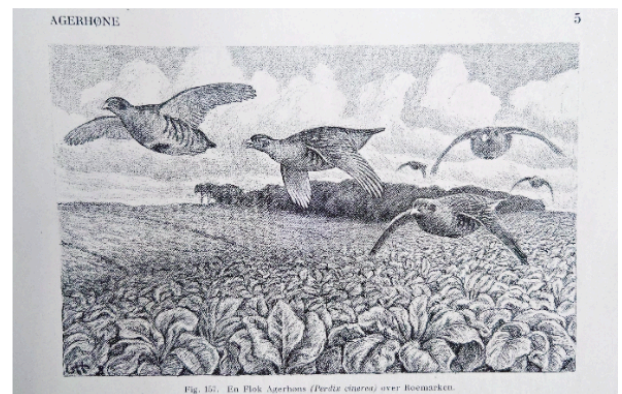

Illustration fra Danmarks Fugleliv, 1929
Agerhøns over Roemark

For at råde bod på agerhønsens udfordringer blev der allerede dengang udsat fugle fra andre europæiske bestande. I dag er det opfostrede fugle der udsættes. Meeen i begge tilfælde er det nok mest jægerens interesse der tilgodeses.

Derfor kan man med rette sige, at de danske agerhøns er udsatte fugle.

Agerhønsene er mest synlige i vinterhalvåret, hvor de samles i flokke, på de nu afhøstede marker.

Lige nu lever de parvis i det skjulte og snart trisser de rundt med en 15-20 små unger,

men du skal være mere end heldig, hvis du vil se dem.

Hver aften kan jeg høre hannens kald: *gerrick-gerrick* i det samme område, mon der er unger på vej?

Agerhøns (perdix perdix)

Foto: Hanne og Jens Eriksen, 2024

Skrevet af Viggo Petersen